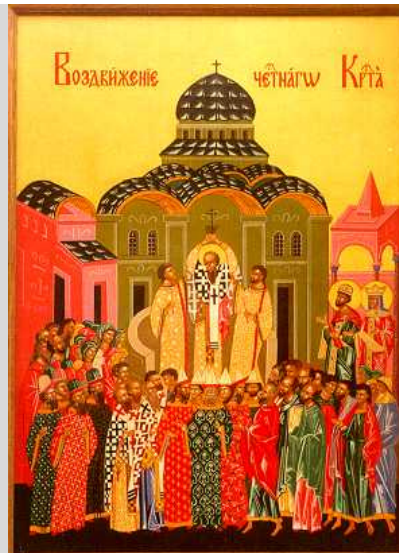

Stavros

Č. 23 november 2010

Informačný dvojtýždenník gréckokatolíckej farnosti v Bratislave

slovičko o SLOVE

Drahé sestry a bratia!

Nepýtaj sa, čo môže tvoje zem urobiť pre teba, ale pýtaj sa, čo môžeš ty urobiť pre ňu. Všetci poznáme tento známy výrok amerického prezidenta Johna Fitzgeralda Kennedyho, ktorým vyzýval ľudí, aby sa aktívne zapojili do vytvárania spoločného dobra. V súvislosti s Amerikou sa tiež často hovorí, že je krajinou neobmedzených možností, pre niekoho *zasľúbenou zemou*.

V evanjeliu 25. nedele po Päťdesiatnici (Lk 10, 25-37) prichádza za Pánom Ježišom zákonník s otázkou: „*Učiteľ, čo mám robiť, aby som bol dedičom večného života.*“ (Lk 10, 25) Nie je to podobné zmýšľanie? Tento znalec zákona sa nepýta, čo môže urobiť Božie kráľovstvo – tá „*krajina neobmedzených možností*“ – preňho, ale čo on pre ňu. Aby získal „*zelenú kartu*“ na pobyt vo večnosti. Pán Ježiš ho navedie k správnej odpovedi. Nato, aby mohol byť obyvateľom Božieho kráľovstva, musí milovať. Milovať Boha a blížneho. Je zaujímavé, že zákonník spojil tieto dva verše. V Starom zákone ich nenájdeme spolu. Prikázanie milovať Boha nájdeme v knihe Deuteronomium, v 6-tej kapitole, kým prikázanie milovať blížneho sa objavuje v knihe Levitikus, v 19-tej kapitole. Každopádne odpoveď je správna a Pán Ježiš odporúča učiteľovi zákona: „*Toto rob a budeš žiť.*“ (Lk 10, 28) V tomto odporúčaní zrejme zákonník cíti usvedčenie z toho, že doteraz to nerobil, ako mal. Preto hneď nasleduje poznámka, že sa pýtal ďalej, aby sa ospravedlnil: *Kto je môj blížny?* Ako odpoveď počujeme Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi. Dobré známa scéna. Vidíme človeka, ktorý zostupuje z Jeruzalema do Jericha. Na ceste, ktorá putujúcemu zaberie cca. 7 hodín, ho prepadnú zbojníci. Dorážaný čaká na záchranu. Prichádza kňaz, levita, ale ani jeden sa nemá k činu. Nakoniec prichádza Samaritán a ten pomôže zranenému človekovi. A tu sme svedkami zaujímavého zvratu. Doteraz bol „*môj blížny*“ niekto, komu máme pomôcť, ale teraz je „*môj blížny*“ práve ten, kto pomáha. Milosrdný Samaritán. Celé sa to končí ďalším odporúčaním Pána Ježiša: „*Chod' a rob aj ty podobne.*“ (Lk 10, 37) Príbeh sa tu končí, ale nie

pre nás. Pre nás sú tu otvorené otázky. Čo znamená toto podobenstvo pre mňa? Čo chce povedať do mojej konkrétnej situácie. Že sa nemám správať ako kňaz a levita. Že si mám vziať príklad zo Samaritána, keď stretnem človeka v núdzi?

Dobre poznáme aj iný výklad podobenstva. Cirkevný otcovia hovoria, že toto podobenstvo sa dá vnímať ako predobraz konania Boha voči človeku. Všimnime si niektoré podrobnosti. Je tu človek, ktorý zostupuje z Jeruzalema do Jericha. Opúšťa sväté mesto, miesto požehnanie a modlitby. Cesta preč od Boha je cesta zostupu. Občas zvykneme použiť výraz: „*ide to s ním dolu kopcom.*“ Kňaz a levita zasa v podobenstve stelesňujú *Mojžišov zákon* a jeho neschopnosť dostať človeka postihnutého hriechom z ťažkého stavu. Situácia sa mení, až keď do deja vstúpi Samaritán. Kedy sa mení situácia ľudstva? Práve vtedy, keď do dejín vstupuje živý Boh a človek – Ježiš Kristus ako „*milosrdný Samaritán*“. V liste sv. Pavla Efezanom nájdeme vetu: „*Ale Boh, bohatý na milosrdenstvo, pre svoju nesmiernu lásku, ktorou nás miluje, hoci sme boli pre hriechy mŕtvi, oživil nás s Kristom...*“ (Ef 2, 4n) Dokonca môžeme vidieť obraz aj v ďalšom priebehu podobenstva. Samaritán odovzdal doráňaného človeka do opatery. Nie je to predobraz cirkvi, do ktorej nás včlenil sám Ježiš Kristus? A zaznela tam poznámka Samaritána na záver „...keď sa budem vracat“ (Lk 10, 35) Predobraz Ježiša Krista, ktorý sa raz vráti v sláve.

Ako sa teraz pozeráme na otázky zákonníka? Ako vnímame teraz ten úvodný výrok? Nepýtaj sa čo môže urobiť Boh pre teba, ale čo ty môžeš urobiť preňho. Evanjelium nám hovorí, že vo vzťahu k Bohu to funguje práve naopak. Boh najprv niečo robí pre nás. Preto tá správna otázka znie: Čo môže Boh urobiť pre mňa? Odpoveď je jasná. Môže ma zachrániť. Môže ma vytriahnuť z hriechu. Stačia k tomu dve veci. Vedomie, že potrebujem záchranu a viera, že Ježiš Kristus je ten pravý. Ten skutočný „*Milosrdný Samaritán*“.

FILIPOVKA

14. november je pre nás kresťanov byzantského obradu už tradične medzníkom, ktorý vymeriava začiatok prípravného obdobia pred *Narodením nášho Pána Ježiša Krista - Filipovky*. Preto môžeme znova nahliadnuť k začiatkom i významu tohto pôstu.

Prvá zmienka o prípravnom období pred Narodením Pána je zmienená v dekréte koncilu zo Zaragozy (380). Konciloví otcovia sa uzniesli, že každý kresťan má od 17. decembra do Bohozjavenia (6. januára) chodiť denne do chrámu. Na synode v Mac (v dnešnom Francúzsku) r. 581 bolo schválené, že každý kresťan sa má od sviatku sv. Martina (11. novembra) až do 24. decembra postiť trikrát do týždňa (pondelok, streda, piatok).

Naše prípravné obdobie sa vyvinulo neskôr. Odborníci sa rozchádzajú pri určení presného času, kedy sa to dostalo do nášho kalendára. Niektorí tvrdia, že sa tak stalo v šiestom storočí. Iní sa domnievajú, že sa tak stalo v siedmom alebo až ôsmom storočí. Súčasné liturgické obdobie pred Narodením bolo definitívne ustálené na Konštantínopolskom sneme v roku 1166. Koncil sa uzniesol, že pôst sa bude začínať 15. novembra a bude trvať do 24. decembra vrátane. Tak bol ustanovený ďalší 40-dňový pôst. V roku 1966, byzantskí katolícki biskupi v Amerike zredukovali čas pôstu - začiatok stanovili na 10. december. Čo sa týka bohoslužobných textov, prípravné obdobie pred sviatkami Narodenia nášho Pána a Svätého Bohozjavenia nášho Pána sa stále začína 15. novembra.

Pôst pred Narodením je často nazývaný „*Filipovka*“, pretože sa začína deň po sviatku sv. apoštola Filipa. Pôst bol zavedený, aby pripravil Cirkev na dôstojnú oslavu veľkého a svätého dňa Kristovho narodenia. Využime teda tento čas duchovnej prípravy, aby sme mohli opäť dôstojne osláviť aj veľký sviatok Narodenia nášho Pána Ježiša Krista.

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 15. – 21. 11. 2010

Pondelok	Začiatok Filipovky 17:00 Na úmysel
Utorok	17:00 Na úmysel 19:00 * Mária, Mária, Marta a Beáta s rodinami (Felixová)
Streda	17:00 † Júlia, Vasil', Helena, Zdenek, Mária, Andrej, Nikolaj, Júlia (Chalachanová)
Štvrtok	17:00 Na úmysel
Piatok	17:00 † Štefan, Anna, Michal, Imrich, Michal (Nalevanková)
Sobota	17:00 voľný úmysel Veľká večiereň <i>s lítiou a požehnaním chlebov</i>
Nedeľa	26. po Päťdesiatnici, 1. hlas, Vstup našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny, do chrámu. 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i> 10:30 Sv. Liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i> 17:00 Večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 22. – 28. 11. 2010

Pondelok	17:00 * o. Gašpar, Ondrej, Benedikt, Jozef, Mária (Froncová)
Utorok	17:00 † Juraj (Šecková), <i>panychída</i> 19:00 Na úmysel
Streda	17:00 † o. Štefan, Elena (Froncová)
Štvrtok	17:00 Na úmysel
Piatok	17:00 † Kornel, Mária, Ľudovít (Kutková), <i>panychída</i>
Sobota	17:00 Na úmysel Večiereň
Nedeľa	27. Po Päťdesiatnici, 2. hlas 8:00 Utierenie (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

OZNAMUJEME

- V **pondelok, 15. 11. 10** začína pôst pred Narodením Pána - **FILIPOVKA**, ktorá trvá do dňa Narodenia Pána. Pôstna disciplína je ako počas roka, t.j. platí zdržanlivosť od mäsa v piatok.
- V **nedeľu, 21. 11. 10** je sviatok **Vstupu našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny, do chrámu (Vovedenie v chram presvjatija Bohorodicy)**. Z tohto dôvodu bude ako zvyčajne deň predtým, v sobotu, 20. 11. 10, po sv. liturgii veľká večiereň sviatku s litiou a požehnaním chlebov a vo sviatok bude po sv. liturgiách *požehnanie detí* a myrovanie.
- V **pondelok, 25. 10. 10** sa v nadväznosti na sv. misie začali v našej farnosti ohlasovať katechézy Neokatechumenátnej cesty. Sú každý pondelok a štvrtok, po sv. liturgii, cca. o 18.15 hod. Srdečne Vás na ne pozývame.
- Od 3. novembra do 3. decembra 2010 prebieha v Bratislave výstava *Pramene byzantskej tradície na Slovensku*. Výstava bude inštalovaná v priestoroch Národného osvetového centra na Námestí SNP 12. Predstavuje prevažne rukopisné pamiatky späté s byzantsko-slovanskou kultúrou a tradíciou na našom území z 15.-20. storočia. Viac informácií o prednáškach, ktoré budú sprevádzať túto výstavu nájdete na internetovej stránke:
http://www.slavu.sav.sk/konferencie/vystava_2010.php
- V **nedeľu, 21. 11. 10** sa v chráme sv. Ladislava začne podujatie „**Biblia dňom i nocou – Súvislé čítanie a počúvanie Svätého písma**“ pod záštitou otca arcibiskupa **Mons. Stanislava Zvolenského**. V rámci jedného týždňa začínajúc nedeľou Krista Kráľa bude prečítané celé Sväté písmo, jednotlivé knihy v štandardnom poradí katolíckeho kánona. Čítať sa bude nepretržite, teda bez prerušenia, pričom sa budú striedať mnohí čítajúci. *V tomto projekte sme dostali priestor aj my, gréckokatolíci, a to v utorok, 23. 11. 2010 od 12.00 hod. do 24.00 hod. Jeden čitateľ bude čítať 15 minút. Okrem toho je potrebné nahlásiť sa aj na počúvanie Božieho slova. Preto Vás prosíme, aby ste sa nahlásili. Kontaktnou osobou je Ľubomír Michalko ml., ktorý zastupuje našu farnosť v danej záležitosti.*
- V **streda, 24. 11. 2010**, o 16. 00 hod. bude v kaplnke Úradu vlády SR znova slávená naša sv. liturgia, ktorá bude prístupná aj verejnosti. Všetci sme srdečne pozvaní. Kvôli bezpečnostnej prehliadke je dobré dostaviť sa aspoň 15 minút pred začiatkom sv. liturgie.
- **Náš chrámový zbor Kyrillomethodeon** hľadá a pozýva záujemcov o spev v tomto zbore (mužov i ženy). Pravidelné skúšky zboru sa konajú v utorok o 18.00 hod. Srdečne pozývame!
- V **nedeľu, 28. 11. 10** bude **jesenná zbierka na CHARITU**. Prosíme o Vašu štedrosť a podporu, aby aj ľudia bez prístrešia a tí, ktorí našu pomoc naozaj potrebujú, ju mohli skrze náš milodar (almužnu) pocítiť. Boh nech štedro odmení darcov!!!

ĎAKUJEME

- Pri zbierke na **tzv. Solidárny fond** sa v nedeľu, 7. 11. 2010 vyzbierala suma **355,- €**, ktorou sme podporili ekonomicky slabšie farnosti našej eparchie. Srdečná vďaka!
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rod. **Mojžešovej** (6. 11. 10) a rod. **Bodnárovej a Michalkovej** (13. 11. 10)
20. 11. 2010 upratuje: rod. *Jancurova a Karczubova*
27. 11. 2010 upratuje: rod. *Kováčova a Vavříkova*.
Ďakujeme za Vašu službu!

BLAHOŽELÁME

- V **nedeľu, 7. 11. 2010** oslávil svoje 18-te narodeniny náš aktívny miništrant *Michal Janočko*. Srdečne blahoželáme a vyprosujeme, aby popri tej občianskej dospelosti dosiahol aj dospelosť kresťana na „mnoho rokov!“

KONTAKT

V prípade akýchkoľvek otázok alebo zaujímavých podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 02/529 328 56, 0907/387 265,
e-mail: rastislav.cizik(zavináč)gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717